
OMAVALVONTASUUNNITELMA

Kuntoutuksen tulosalue

KANTA-HÄMEEN HYVINVOINTIALUE

PÄIVITETTY: 26.6.2024/PK

Sisällysluettelo

1	Palveluntuottajaa koskevat tiedot	1
2	Omaevalvontasuunnitelman laatiminen	2
3	Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet	2
4	Riskienhallinta	6
5	Asiakkaan ja potilaan asema sekä oikeudet	9
6	Palvelun sisältö	10
7	Henkilöstö	12
8	Toimitilat.....	14
9	Asiakas- ja potilastietojen käsittely, kirjaaminen ja tietosuoja	15
10	Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta	16

1 Palveluntuottajaa koskevat tiedot

<p>Palveluntuottaja Kanta-Hämeen hyvinvointialue Pääkirjaamo: Sibeliuksenkatu 2, 13100 Hämeenlinna omahame(at)omahame.fi 03 629629 (vaihde)</p>
<p>Palveluntuottajan Y-tunnus 3221307-8</p>
<p>Tulosalue Kuntoutuksen tulosalue</p>
<p>Palveluyksikön nimi Aikuisten kuntoutuspalvelut, apuvälinekeskus, erityistason kuntoutuspalvelut, lasten ja nuorten kuntoutuspalvelut, kehitysvammapoliklinikka, kipupoliklinikka, kuulokeskus, kuntoutusohjaus, terveyssoseaalityö</p>
<p>Kuntoutuksen tulosalueen toiminta-ajatuksena on tuottaa palveluita, jotka lisäävät kuntoutujan toimintakykyä ja osallisuutta. Palveluiden tavoitteena on oikea-aikaisuus sekä kuntoutujan arjen toimintakykyyn sitoutuvat ja vaikuttavat palvelut.</p> <p>Yksiköiden lähijohtajat vastaavat toiminnan omavalvonnasta sekä potilasturvallisuudesta. Kokonaisvastuu kuntoutuksen laadusta ja turvallisuudesta on kuntoutuksen johdolla. Kuntoutuksen palvelualueilla on asiakkaiden palvelutarpeita vastaava henkilöstö. Henkilöstöresurssia suunniteltaessa otetaan huomioon yksikön palvelurakenne, palveluiden saatavuus, työn organisointiin liittyvät tekijät ja talousarvio.</p>
<p>Kuntoutuksen toimipisteiden osoitteet löytyvät Oma Hämeen nettisivuilta alueittain. Oma Häme/terveydenhuollon palvelut/kuntoutus - kuntoutuksen palvelualueet</p>
<p>Kuntoutuksen tulosaluejohtaja Virpi Kröger p. 0505917034, virpi.kroger (at)omahame.fi</p> <p>Kuntoutuspäällikkö Päivi Kallio p. 0505692022, paivi.kallio(at)omahame.fi</p> <p>Palvelualuepäällikkö Pilvi Nieminen, aikuisten kuntoutuspalvelut p. 0505681765, pilvi.nieminen(at) omahame.fi</p> <p>Palvelualuepäällikkö Sirkku Nikander, apuvälinekeskus p. 040 5479210, sirkku.nikander(at)omahame.fi</p> <p>Palvelualuepäällikkö Tarja Saari, kuntoutusohjaus, kuulonkuntoutus p. 0505915878, tarja.saari(at)omahame.fi</p> <p>Palvelualuepäällikkö Anni Seppälä, terveyssoseaalityö p. 040 532 2468, anni.k.seppala(at)omahame.fi</p> <p>Palvelualueen ylläjäkäri Lotta Kuusinen, esh kuntoutuspalvelut p. 040 1940245, lotta.kuusinen(at)omahame.fi</p> <p>Palvelualueylläjäkäri Tuomo Balk, kehitysvammapoliklinikka sekä lasten ja nuorten kuntoutuspalvelut p. 0504610551, tuomo.balk(at)omahame.fi</p>

<p>Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat Kuntoutuksen tulosalueen tehtävänä on alihankintana/ostopalveluna tuotettujen palveluiden sisällön, laadun sekä asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen jo kilpailutusvaiheessa,</p>
---

palvelusetelipalveluntuottajien hyväksyntäprosessissa tai suorahankintana hankituissa palveluissa sopimusta tehdessä. Tarkistamme, että palveluntuottaja täyttää tilaajavastuulain mukaiset edellytykset sekä asetetut sisältö-, laatu- ja asiakasturvallisuusvaatimukset. Sopimuksesta vastaavan viranhaltijan tulee valvoa, että palveluntuottaja noudattaa sopimusta ja täyttää palvelulupauksensa. Sopimuksesta vastaava viranhaltija reagoi asiakkailta ja henkilökunnalta saatuihin palautteisiin palveluntuottajien toiminnasta viipymättä.

Lääkinnällisen kuntoutuksen fysio-, toiminta-, puheterapian sekä lymfa- ja jalkaterapian palveluita hankittaessa Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on käytössä palvelusetelit. Alihankintaa ohjaa laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) (palvelusetelilaki), palvelusetelien sääntökirjan yleinen osa ja lääkitäntöksen fysio-, toiminta-, puhe-, lymfaterapian ja jalkaterapian sääntökirjan palvelukohtainen osa. Hyväksytyt palveluntuottajat löytyvät Palse.fi:stä.

Rintamaveteraanien kuntoutuksen fysio- ja jalkaterapian palveluita hankittaessa Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on käytössä palvelusetelit. Alihankintaa ohjaa laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009) (palvelusetelilaki), palvelusetelien sääntökirjan yleinen osa ja rintamaveteraanien fysioterapian ja jalkaterapian sääntökirja. Palveluntuottajat löytyvät Palse.fi:stä.

Apuvälinekeskus vastaa hyvinvointialueella lääkitäntöksen kuntoutuksen apuvälineiden keskitetystä hankinnasta, eri apuvälineryhmien kilpailutuksista ja sopimusten hallinnasta, Palvelusetelillä hankittavien apuvälineiden palveluntuottajat löytyvät Palse.fi:stä

Maksusitoumuksella hankitaan neuropsykologinen kuntoutus ja musiikkiterapia.

2 Omavalvontasuunnitelman laatiminen

Omavalvonnan suunnittelun ja seurannan vastuhenkilö tai -henkilöt

Virpi Kröger, kuntoutuksen tulosaluejohtaja ja Päivi Kallio, kuntoutuspäällikkö

Suunnitelman laadintaan tai päivitykseen osallistuneet

- Henkilöstö on osallistunut omavalvontasuunnitelman laatimiseen
 Asiakkaiden tai potilaiden ja läheisten osallisuus on huomioitu omavalvontasuunnitelman laatimisessa

Suunnitelman päivitys ja seuranta

Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina kun toiminnassa tai ohjeistuksissa tapahtuu olennaisia muutoksia tai jos vastuhenkilöitä vaihtuu. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Omavalvonnan toteutumisesta laaditaan raportti neljän kuukauden välein.

Julkisuus

Yksikön omavalvontasuunnitelma ja omavalvonnan seurantaraportit ovat nähtävillä Oma Hämeen verkkosivuilla www.omahame.fi sekä yksikössä. Tarkenna, missä omavalvontasuunnitelma on nähtävissä yksikössä.

3 Toiminta-ajatus, arvot ja toimintaperiaatteet

Yksikön tuottamat palvelut ja toiminta-ajatus

Kuntoutuksen tavoitteena on ylläpitää ja edistää asiakkaan toiminta- ja työkykyä, itsenäistä selviytymistä ja osallistumismahdollisuuksia. Lääkitäntöinen kuntoutus on määritelty terveydenhuoltolaissa (1326/2010), 29 §. Terveyssozialityön lähtökohtana on perustuslain 19. pykälä niin sosiaali- että terveydenhuollossa. Terveyssozialityön toimintakenttä on laaja, ja sen keskeisiä tavoitteita ovat hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja turvallisuuden lisääminen sekä asiakkaan osallisuuden vahvistaminen

Aikuisten kuntoutuspalvelut

Aikuisten kuntoutuspalvelut tuottaa koko Oma Häme alueelle fysio- ja toimintaterapiapalveluita sekä lasten ja nuorten fysioterapiapalveluita ja jalkaterapiapalveluita. Aikuisten kuntoutuspalveluiden fysioterapeutit ja lääkäri tuottavat tutkimus- ja arviointipalveluita kehitysvammapoliklinikalle sekä fysioterapia- ja toimintaterapiapalvelut perustason sairaalapalveluiden osastoille. Puheterapiapalveluita tuotetaan aikuisille koko Oma Hämeen alueella. Fysioterapia toteutetaan yksilö- tai ryhmäfyysioterapiana, suoravastaanotolla tai arvion perusteella asiakkaan toimintaympäristössä. Terapia voi toteutua myös etäpalveluna. Jalka- sekä toimintaterapiapalveluita tuotetaan pääsääntöisesti yksilöterapiana.

Aikuisten kuntoutuspalvelut tuottavat fysioterapia- ja toimintaterapiapalvelut myös perustason sairaalapalveluiden osastoille. Jalkaterapiapalveluita on saatavilla Riihimäellä Kontiontien toimipisteessä sekä Forssassa Korkeavahan terveysasemalla. Jalkaterapiaa on ostettu Janakkalassa sekä vähäisessä määrin Hämeenlinnassa. Lisäksi puheterapiapalveluita tuotetaan aikuisille koko Oma Hämeen alueella, hallinnollisesti puheterapeutti kuuluu kuntoutuksen lasten ja nuorten palvelualueeseen.

Terapeuteille kuntoutusta tarvitsevat asiakkaat ohjautuvat monikanavaisesti; terveysasemien vastaanotoilta, osastopalveluista, kolmannen sektorin toimijoilta, sähköisten palveluiden kautta sekä suoraan ilman lääkärin lähetettä tietyin kriteerein. Liikuntasuunnittelija tekee ennaltaehkäisevää työtä ja asiakkaat ohjautuvat hänelle monikanavaisesti. Toiminnalla pyritään yhdessä asiakkaan kanssa saavuttamaan hänen voimavarojensa mukainen mahdollisimman hyvä terveys sekä toimintakyky huomioiden yksilölliset rajoitukset.

Fysioterapia toteutetaan yksilö- tai ryhmäfyysioterapiana, suoravastaanotolla tai arvion perusteella asiakkaan toimintaympäristössä. Terapia voi toteutua myös etäpalveluna. Jalka- sekä toimintaterapiapalveluita tuotetaan pääsääntöisesti yksilöterapiana. Toiminta- ja jalkaterapiassa palveluja tuotetaan sovittujen kriteerien mukaisesti. Jalkaterapeutit arvioivat myös hoitosukkien sekä tukien ja ortoosien tarvetta ja valmistavat omille asiakkailleen varvasortooseja. Toimintaterapiassa arvioidaan kokonaisvaltaisesti aikuis- ja lapsipotilaiden toimintakykyä ja selviytymistä omassa toimintaympäristössä ja näihin liittyvää apuvälinetarvetta. Toimintaterapeutit valmistavat lisäksi erilaisia yksilöllisiä lastoja, tukia ja ortooseja.

Apuvälinekeskus

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinepalvelun toteutuksesta Kanta-Hämeen hyvinvointialueella vastaa Apuvälinekeskus, jolla on toimipisteet Kanta-Hämeen keskussairaalan Apuvälinekeskuksessa sekä perusterveydenhuollon neljässä apuvälineyksikössä (Hämeenlinna, Janakkala, Riihimäki ja Forssa). Apuvälinepalvelu perustuu sovittuun työnjakoon; perusterveydenhuollon vastuulla on perusosaamista vaativa apuvälinepalvelu, ja erikoissairaanhoidon on keskitetty erityistä asiantuntemusta vaativat apuvälineet, lasten apuvälinepalvelu sekä tietyt sovitut vammaispalvelun apuvälineet. Apuvälinepalvelu Kanta-Hämeessä toteutetaan Valtakunnallisten lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteiden mukaisesti (STM:n julkaisuja 2023:13).

Apuvälineiden huolto- ja puhdistustyö on järjestetty eri yksiköissä eri tavoin johtuen yksiköiden henkilökunnan ja tilojen määrästä sekä tarvittavista varusteluista. Lisäksi osa huolto- ja pesupalveluista hankitaan ostopalveluna.

KHKS Apuvälinekeskus vastaa hyvinvointialueella myös lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden keskitetystä hankinnasta, eri apuvälineryhmien kilpailutuksista ja sopimusten hallinnasta, apuvälinepalvelujen koordinoinnista, kuljetuksesta, alueen yhtenäisten apuvälinekäytänteiden kehittämisestä ja ohjauksesta sekä Effector -tietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä apuvälinepalvelujen osalta.

Fysiatria

Fysiatrian yksikkö tuottaa erikoislääkäripoliklinikan sekä fysio- ja toimintaterapian palveluja Kanta-Hämeen keskussairaalan Hämeenlinnan ja Riihimäen yksiköissä. Riihimäen yksikössä toiminta on polikliinistä fysioterapiaa sekä satunnaisesti polikliinistä toimintaterapiaa. Hämeenlinnan yksikössä on lisäksi fysiatrian erikoislääkärin vastaanottoa sekä fysio- ja toimintaterapiaa fysiatrian ja ortopedian poliklinikoilla, päiväkirurgiassa ja vuodeosastoilla. Neurologian kuntoutusyksikön fysio- ja toimintaterapeutit tekevät myös kotikäyntejä. Molemmissa yksiköissä on lisäksi ryhmäkuntoutusta.

Lapset ja nuoret ohjautuvat fysioterapiaan mm. lasten ja nuorten osastolta ja poliklinikalta, vauvalan teholta ja vauvapoliklinikalta, lastenneurologian poliklinikalta sekä kirurgian ja nivelpoliklinikalta. Lasten fysioterapiassa korostuu yhteistyö ja vuorovaikutus lapsen tai nuoren ja hänen lähipiirinsä kanssa sekä yhteistyö monien eri ammattiryhmien ja toimijoiden kanssa sekä sairaalassa että sen ulkopuolella. Lasten ja nuorten fysioterapia toteutetaan pääasiassa Hämeenlinnan yksikössä.

Fysiatrian erikoisalapalveluissa fysiatrian erikoislääkäri tutkii ja hoitaa potilaita, joilla on tuki- ja liikuntaelinsairauksia, kuten selkä-, niska- ja niveloireita ja niihin liittyviä erilaisia kiputiloja. Fysioterapeutin asiakkaana on keskussairaalan vuodeosastojen ja poliklinikoiden potilaita ja heidän omaiset. Fysioterapia sisältää yksiköllisen tarpeen mukaan fysioterapeuttista tutkimista ja arviointia, terveyttä ja toimintakykyä edistävää ohjausta ja neuvontaa, terapeuttista harjoittelua, manuaalista ja fysikaalista terapiaa sekä apuvälinepalvelut. Toiminnalla pyritään yhdessä potilaan kanssa saavuttamaan hänen voimavarojen mukainen mahdollisimman hyvä terveys sekä liikkumis- ja toimintakyky huomioiden sairauden, vian tai vamman aiheuttamat rajoitukset. Potilasryhminä ovat kirurgiset, ortopediset ja traumatologiset potilaat, neurologiset potilaat, sisätautien ja hengityspotilaat, gynekologiset potilaat, lapset ja nuoret sekä psykiatrian ja mielenterveyspotilaat. Toimintaterapiassa arvioidaan kokonaisvaltaisesti aikuis- ja lapsipotilaiden toimintakykyä ja selviytymistä omassa toimintaympäristössä ja näihin liittyvää apuvälinetarvetta. Toimintaterapeutit valmistavat lisäksi erilaisia yksilöllisiä lastoja, tukia ja ortooseja.

Kehitysvammapoliklinikka

Tarjoamme kehitysvammaisille henkilöille ja heidän lähipiirilleen apua, tukea ja ohjausta kehitysvammaisuuteen liittyvissä erityiskysymyksissä.

Kehitysvammapoliklinikalla toteutamme Kanta-Hämeen kaikkien 0-16-vuotiaiden kehitysvammaisten potilaiden (diagnoosit F70-79 + F84.0) lääkinällisen kuntoutuksen seurannan ja koordinoinnin. Lisäksi laadimme tarvittavat kuntoutussuunnitelmat ja lääkärin lausunnot. Seuraamme lasten ja nuorten kehitystä. Hoidamme ja pyrimme ennaltaehkäisemään arjen haasteita sekä käytöshäiriötä. Lisäksi arvioimme mm. tukitoimien tarvetta elämän eri nivelkohdissa. Aikuisten kehitysvammaisten hoito ja seuranta tapahtuu edelleen terveysasemilla alueellisesti nimettyjen lääkäreiden vastaanotolla.

Kuntoutusohjaus

Kuntoutusohjaus tuottaa kuntoutusohjauksen palvelut Kanta-Hämeen keskussairaalan Hämeenlinnan yksikössä. Kuntoutusohjaajat toimivat yhteistyössä poliklinikoiden ja kanta-Hämeen keskussairaalan osastojen kanssa. Kuntoutusohjaajat etsivät yhdessä asiakkaiden kanssa keinoja oppia elämään sairauden tai vamman kanssa. Tavoitteena on tukea asiakkaiden toimintakykyä siten, että asiakkaat pärjäisivät mahdollisimman hyvin omassa arjessaan ja elinympäristössään ja voisivat osallistua itselleen merkityksellisiin asioihin. Kuntoutusohjaajat toimivat aina myös yhteistyössä asiakkaan lähiympäristön kanssa.

Kuntoutusohjaajat tuntevat laajasti sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, opetustoimen, työllistymispalveluiden, sosiaalivakuutuksen ja kolmannen sektorin palvelut. He ovat asiakkaiden vastuu- ja yhteyshenkilöitä, joilla on näkemys asiakkaan kokonaistoimintakyvystä. He ymmärtävät sairauden ja vamman erityispiirteiden vaikutukset asiakkaiden muuttuneeseen toimintakykyyn.

Kuulonkuntoutus

Kuulokeskus tuottaa kuulon tutkimuksen ja kuulon kuntoutuksen palvelut Kanta-Hämeen Keskussairaalan Hämeenlinnan yksikössä.

Audionomit tekevät kaikenikäisten kuuloon liittyvät tutkimukset, joiden perusteella määräytyvät kuuloon liittyvät diagnoosit, hoidot ja kuntoutus. Audionomit tekevät yhteistyötä korva-, -nenä- ja kurkkutautien erikoisalapalveluiden kanssa. Audionomit tekevät kuulonkuntoutus-suunnitelman osana moniammatillista työryhmää yhdessä potilaan kanssa. Potilaalle valitaan ja luovutetaan sopivat kuulokojeet, ja ne säädetään tutkimustuloksiin perustuen. Audionomit ohjaavat ja tukevat potilasta ja läheisiä kuulokojeiden käytössä. Audionomit tekevät myös kuulokojeiden pienkorjauksia ja tekevät korjausmaksusitoumuspäätökset sekä päätökset yksilöllisistä korvakappaleista asiakkaille.

Kuulon kuntoutusohjaajat tuntevat ja ymmärtävät kaiken ikäisten asiakkaiden kuulovikaan tai sairauteen liittyvät erityispiirteet, kuntoutuspalvelut ja tukimuodot.

Kuulon kuntoutusohjaajat seuraavat ja tukevat lapsen puheen ja kielenkehityksen edistymistä yhdessä muiden terveydenhuollon ammattilaisten, vanhempien ja varhaiskasvatuksen ammattilaisten kanssa. Kuulon kuntoutusohjaajat tukevat potilaan koulunkäyntiä, opiskelua ja ammattiin ohjautumista, tukevat potilaan työelämään pääsyä, työssäkäyntiä ja siellä pysymistä sekä eläkemahdollisuuksien kartoittamista. He tukevat myös iäkkäiden potilaiden turvallisen ja mielekkään elämän järjestämisessä.

Kuulon kuntoutusohjaajat pyrkivät edistämään potilaan toimintaympäristön kuuloesteettömyyttä. He arvioivat kuulon lisäapuvälineiden tarvetta, huomioiden myös kuulon suojauksen ja ohjaavat kuulon apuvälineiden käyttöä, asentavat pienoisapuvälineitä ja tekevät tarvittavat suositukset ja lausunnot apuvälinehakemuksen liitteeksi. He ohjaavat ja neuvovat palvelujen ja etuisuuksien hakemisessa ja tekevät tarvittavat suositukset ja lausunnot.

Lasten ja nuorten kuntoutuspalvelut

Lasten ja nuorten kuntoutuksen palvelualueeseen kuuluvat lasten ja nuorten kuntoutuspalvelut sekä kehitysvammapoliklinikka. Lasten ja nuorten kuntoutuspalveluiden toimintaa ovat perustason lasten puhe- ja toimintaterapia sekä aikuisten puheterapia. Puhe- ja toimintaterapeuttien vastaanottotilat sijaitsevat Riihimäen Penttilän kadun terveysasemalla, Forssan pääterveysaseman, Hämeenlinnan perhekeskus Uppiksessa sekä Janakkalan terveysasemalla. Vastaanoton lisäksi puhe- ja toimintaterapeutit tekevät yksilöllisen tarpeen mukaan koti-, päiväkotijä ja koulukäyntejä sekä osallistuvat lapsen varhaiskasvatus- ja kouluneuvotteluihin. Puheterapian ryhmämuotoista kuntoutusta toteutuu tällä hetkellä Hämeenlinnan ja Riihimäen toimipisteissä. Aikuisten puheterapia toteutuu osasto- ja vastaanottokäynteinä.

Lasten ja nuorten kuntoutuksen palvelualueella työ painottuu alle kouluikäisten ja alakouluikäisten lasten arviointiin, neuvontaan ja ohjaukseen sekä kuntoutukseen. Työn ydintä ovat asiakkaiden perheiden ja lähiomaisten sekä lähiympäristön kanssa tehtävät yhteistyö, neuvonta ja ohjaus. Puheterapeutti auttaa vuorovaikutuksen, puheen, kielen, äänen, syömisen ja nielemisen sekä kommunikoinnin häiriöissä. Puheterapia sisältää puheterapeuttisen arvion/tutkimuksen, jonka pohjalta puheterapeutti suunnittelee yksilöllisen tarpeen mukaisesti kuntoutusta sekä kuntouttavat tukitoimet. Lasten puheterapiaan kuuluvat myös kuntoutusjaksot sekä kotona tehtäviä harjoituksia, joita lapsi tekee tarvittaessa yhdessä vanhempiensa kanssa. Puheterapia sisältää lisäksi ennalta ehkäisevää työtä, johon liittyy mm. tiedon jakaminen. Puheterapeutti toimii oman alansa asiantuntijana, konsultoi ja osallistuu moniammatillisiin tiimeihin.

Toimintaterapeutin työssä keskeistä on toimintakykyyn liittyvien haasteiden tunnistaminen, psyykkisen ja sosiaalisen sekä toiminnallisen hyvinvoinnin lisääminen, asiakkaan osallisuuden vahvistaminen sekä asiakkaiden tukeminen eri kehitysvaiheissa ja ympäristöissä. Toimintaterapia sisältää toimintaterapeuttisen arvion/tutkimuksen, jonka pohjalta toimintaterapeutti suunnittelee yksilöllisen tarpeen mukaisesti kuntouttavat tukitoimet sekä kuntoutuksen. Toimintaterapia sisältää lisäksi ennalta ehkäisevää työtä, johon liittyy mm. tiedon jakaminen. Toimintaterapeutti toimii oman alansa asiantuntijana, konsultoi ja osallistuu moniammatillisiin tiimeihin.

Terveyssozialityö

Sairastuminen tai vammautuminen voi vaikuttaa monella tavalla arkeesi ja elämäntilanteeseesi. Terveyssozialityö turvaa arkielämäsi jatkuvuutta osallistumalla sinun kokonaisvaltaisen hoidon- ja kuntoutuksen suunnitteluun.

Terveyssozialityön palvelualueen työntekijät työskentelevät sisällä terveydenhuollossa. Toimimme sekä perusterveydenhuollossa että erikoissairaanhoidossa tehden yhteistyötä potilaan, omaisten ja muiden toimijoiden kanssa. Olemme työssä arkisin virka-aikana ja palvelumme ovat potilaalle maksuttomia. Tehtävämme on ohjaava ja neuvova, emme tee sosiaalihuoltolain mukaista viranhaltijatyötä.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen arvot ovat:

Yhdenvertaisuus. Hyvinvointialueella järjestetään kaikille kantahämäläisille asukkaiden palvelutarpeen mukaan rakennetut palvelut siten, että asiakasryhmien väliset palveluerot minimoidaan.

Asiakaslähtöisyys. Asiakas on keskipiste ja palvelut ovat asiakasta varten. Asiakaslähtöisyys merkitsee asiakkaan voimavaroista lähtevää osallisuutta ja kumppanuutta. Asiakas otetaan mukaan palvelujen kehittämiseen, suunnitteluun ja toimeenpanoon. Asiakkaan hyvinvointi tehdään yhdessä.

Vaikuttavuus. Hyvinvointialueella käytetään näyttöön perustuvia vaikuttavimpia toimintatapoja, jotka luovat lisäarvoa asiakkaalle. Vaikuttavuus on toiminnan tai palvelun aikaansaama muutos asiakkaan tilassa.

Rohkeus. Hyvinvointialueella on kyky muutokseen sekä kyky kokeilla erilaisia toimintatapoja ja valita niistä toimivat. Se on myös kykyä päättää ja toimia.

Hyvinvointialueen arvot käydään yksikössä läpi vähintään kerran vuodessa.

Arvot näkyvät kuntoutustoiminnassamme seuraavasti:

- 1.) Yhdenvertaisuus:
Olemme rakentaneet kaikille kantahämäläisille yhdenvertaisia tarpeeseen perustuvia kuntoutuspalveluita. Sitoudumme monialaiseen työhön ja avoimuuteen, yhdessä sovittuihin tavoitteisiin, linjauksiin ja hoitopolkuihin.
- 2.) Asiakaslähtöisyys:
Huomioimme asiakkaan toimintakyvyn laaja-alaisesti. Asiakkaalla on tärkeä rooli kuntoutumisen edistämisessä. Hän parhaiten tietää oman elämän ja elinympäristön tarpeet, toiveet ja haasteet. Kuntoutus perustuu aina yksilölliseen ja tavoitteelliseen suunnitelmaan.
- 3.) Vaikuttavuus: Kuntoutuksen vaikuttavuutta seurataan erilaisin arviointimittarein. Käytämme palveluissamme vaikuttavia kuntoutusmenetelmiä.
- 4.) Rohkeus: Tartumme matalalla kynnyksellä kuntoutuksen kehittämiseen ja monialaiseen yhteistyöhön. Uskallamme luopua vaikuttamattomista toimintatavoista.

4 Riskienhallinta

Luettelo asiakas- ja potilasturvallisuuteen liittyvien riskienhallinnan ja omavalvonnan toimeenpanon ohjeista ja suunnitelmista

- perehdytysuunnitelma
- koulutussuunnitelma
- tietoturva- ja tietosuojaohje
- valmiussuunnitelma

- pelastussuunnitelma
- poistumisturvallisuus selvitys
- omavalvontaohjelma ja asiakas- ja potilasturvallisuus suunnitelma
- infektioidentorjunnan ohjeistus

Riskien, poikkeamien ja epäkohtien tunnistaminen ja ilmoittaminen

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella on käytössä kokonaisvaltainen toiminnan ja johtamisjärjestelmän riskienhallinta. Ohjeet riskienhallintaan löytyvät henkilöstölle [intranetistä](#).

Asiakas- ja potilasturvallisuusriskien ja poikkeamien tunnistamisessa hyödynnetään useista eri tietolähteistä saatavaa tietoa. Näitä ovat:

- vaaratapahtumailmoitukset
- henkilöstön epäkohtailmoitukset
- asiakas- ja potilaspalautteet
- erilaiset selvitykset ja tutkinnat
- riskien arvioinnit
- muistutukset, kantelut ja korvatut potilasvahingot
- erilaiset seurantamittarit.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella vaara- ja haittatapahtumien ilmoittamiseen, käsittelyyn ja raportointiin hyödynnetään Awanic Oy:n HaiPro -järjestelmää. Henkilöstön tulee ilmoittaa järjestelmään havaitsemistaan vaaratapahtumista ja läheltä piti-tilanteista. Myös asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä voivat ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoituksen Oma Hämeen verkkosivujen kautta tai halutessaan paperisella lomakkeella.

Jokaisen palveluyksikön henkilöstöön kuuluvan tai vastaavissa tehtävissä työskentelevän on ilmoitettava viipymättä salassapitosäännösten estämättä yksikön vastuuhenkilölle, jos hän tehtävissään huomaa tai saa tietoonsa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan asiakkaan tai potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa taikka muun lainvastaisuuden. Ilmoitusvelvollisuus perustuu lakiin sosiaali- ja terveyspalveluiden valvonnasta (741/2023, §29). Työnantaja ei kohdistu ilmoituksen tehneeseen henkilöön kielteisiä vastatoimia tehdyn ilmoituksen seurauksena.

Kuntoutuksen työntekijöillä on velvollisuus ilmoittaa riski- ja vaaratilanteet. Kuntoutuksen perehdytykseen kuuluu tutustuminen vaara- ja uhkatilanneohjeisiin. Lähijohtajat huolehtivat, että turvallisuusriskejä työyksikössä arvioidaan säännöllisesti. Yleistä tietoa riskeistä, vaaratilanteista sekä haittatapahtumista hankitaan ja hyödynnetään turvallisuuden parantamiseen.

Riski, poikkeama, epäkohta tai ilmoitusvelvollisuus	Ilmoittamistapa	Ilmoitus viranomaiselle (tarvittaessa)
Asiakas- ja potilasturvallisuuden vaaratapahtumat	HaiPro	
Vakava vaaratapahtuma	HaiPro, Asiakas- ja potilasturvallisuusyksikkö	Aluehallintovirasto/Valvira
Epäkohta asiakkaan / potilaan sosiaali- tai terveydenhuollon toteuttamisessa (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023, § 29)	SPro, palveluyksikön vastuuhenkilö	Aluehallintovirasto
Ilmoitus tuentarpeessa olevasta henkilöstä	Oma Hämeen verkkosivut / Tuen tarpeen ilmoitukset	
Työturvallisuusilmoitus ja riskienhallinta	HaiPro / WPro	Fimea, Aluehallintovirasto
Tietoturva- ja tietosuojapoikkeamat	HaiPro, tietosuojavastaava	Tietosuojavaltuutettu

Riski, poikkeama, epäkohta tai ilmoitusvelvollisuus	Ilmoittamistapa	Ilmoitus viranomaiselle (tarvittaessa)
Terveys- ja sosiaalihuollon hoitoilmoitukset	HILMO	THL
Lääkinnällisten laitteiden poikkeamat	HaiPro	Fimea
Asiakas- ja potilastietojärjestelmän vaaratilanteet	HaiPro	Fimea ja Valvira
Säteilyvaarapoikkeama	Intranet / Ilmoitus säteilyturvallisuuspoikkeamasta	STUK
Yleisvaaralliset ja valvottavat tartuntataudit	Ilmoitus hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tartuntataudit(at)omahame.fi, tartuntatautirekisteri: lääkärin tartuntatauti-ilmoitus ja tartuntatautiepäily	THL
Ruoka- ja vesivälitteiset epidemiat	Ilmoitus hyvinvointialueen tartuntataudeista vastaavalle lääkärille tartuntataudit(at)omahame.fi	Ruokavirasto ja THL
Ilmeinen palonvaara tai muu onnettomuusriski rakennuksessa tai asunnossa (Pelastuslaki 42 §)	Pelastustoimen lomake	
Henkilöstöön kohdistuva epäasiallinen käytös tai häirintä	HaiPro	Aluehallintovirasto
Vakava väärinkäytös tai korruptioepäily	Falcony väärinkäytösten ilmoituskanava	

Riskien ja esille tulleiden epäkohtien käsittely

HaiPro-vaaratapahtumailmoitukset

Vaaratapahtumailmoitukset otetaan käsittelyyn viimeistään kahden viikon kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta.

Lähijohtajat ja palvelualuepäälliköt vastaavat vaaratapahtumailmoitusten käsittelystä. Vaaratapahtumat käydään läpi henkilöstön palavereissa melko tuoreeltaan. Kuntoutuksen tulosaluejohtaja esittelee vuositasolla koko kuntoutuksen vaaratapahtumat koko kuntoutuksen henkilökunnalle.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueella suoritetaan vakavien vaaratapahtumien tutkintaa asiakas- ja potilasturvallisuusyksikön koordinoimana. Tutkinnan käynnistämistä harkitaan aina, kun asiakkaalle tai potilaalle on tapahtunut hoidon aikana haittatapahtuma, josta on ollut asiakkaalle tai potilaalle vakavia seurauksia. Tutkinnan voi käynnistää myös tilanne, josta ei ole tullut asiakkaalle tai potilaalle vakavia seurauksia, mutta tilanne on muuten usein toistuva tai koskettaa useampaa yksikköä. Vaaratilanteet, joista oli tai olisi voinut olla vakava seuraus, otetaan heti käsittelyyn.

Henkilöstön epäkohtailmoitukset

Henkilöstön epäkohtailmoitukset otetaan yksikön johdon käsittelyyn viipymättä. Yksikön vastuhenkilö tiedottaa saapuneesta ilmoituksesta omaa lähijohtajaansa, ja he määrittelevät toimenpiteet, joilla epäkohta epäkohdan uhka tai lainvastaisuus korjataan.

Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava ja ilmoituksen tehnyt henkilö voi ilmoittaa asiasta salassapitosäännösten estämättä [Aluehallintovirastoon](#) tai [Valviraan](#), jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa taikka muuta lainvastaisuutta ei korjata viivytyksettä.

5 Asiakkaan ja potilaan asema sekä oikeudet

Asiakkaan ja potilaan palvelua koskeva suunnitelma

Terveys- ja hoitosuunnitelma laaditaan kaikille asiakkaille, joiden hoito ja kuntoutus edellyttää koordinoimista. Kuntoutuksen ammattilaiset laativat yhdessä asiakkaan kanssa toimintakykyä tukevan ja parantavan suunnitelman, joka on osa asiakkaan terveys- ja hoitosuunnitelmaa. Hoitosuunnitelman päivittämisestä vastaa vastuuyöntekijät.

Kuntoutuja ja hänen lähiomaisensa ovat tärkeässä roolissa kuntoutuksen suunnitelman toteutuksessa ja seurannassa. He ovat osallistuvat mahdollisuuksien mukaan suunnitelman tekemiseen. Asiakasraatiin tuodaan käsiteltäväksi kehitettäviä asioita.

Käytössämme on toimintakyvyn ja työkyvyn arviointiin soveltuvia mittareita TOIMIA-tietokannasta.

Asiakkaan ja potilaan kohtelu

Asiakkailta kerätään asiakaspalautetta NPS tekstiviestikyselyllä. Henkilökunta saa säännöllisesti henkilökohtaiset asiakaspalautteet luettavaksi.

Itsemääräämisoikeuden varmistaminen

Itsemääräämisoikeudella tarkoitetaan yksilön oikeutta määrätä omasta elämästään ja oikeutta päättää itseään koskevista asioista.

Kuntoutuksen palvelut toteutetaan lähtökohtaisesti rajoittamatta asiakkaan itsemääräämisoikeutta. Rajoitustoimenpiteille on aina oltava laissa säädetty peruste ja rajoittavista toimenpiteistä tulee tehdä asianmukaiset kirjalliset päätökset voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Rajoitustoimien tulee toteuttaa lievimmän rajoittamisen periaatteen mukaisesti ja turvallisesti henkilön ihmisarvoa kunnioittaen.

Kehitysvammaisten asiakkaiden kohdalla noudatetaan vammaispalvelulain määräyksiä.

Asiakkaan, potilaan ja läheisen osallisuus

Asiakkaan osallisuutta vahvistetaan kuulluksi tulemisen ja kohtaamisen avulla sekä tarjoamalla asiakkaalle ajantasainen ja helposti saavutettavissa oleva tieto palveluista. Asiakaspalautteiden myötä asiakkaalla on mahdollisuus vaikuttaa toiminnan kehittämiseen.

Asiakkaat, potilaat ja heidän läheisensä voivat ottaa esille turvallisuudessa havaitsemansa puutteet ja tehdä vaaratilanneilmoituksen Oma Hämeen verkkosivujen kautta tai halutessaan paperisella lomakkeella.

Asiakkaan ja potilaan oikeusturva

Sosiaaliasiavastaavan tehtävänä on neuvoa sosiaalihuollon asiakkaita ja heidän omaisiaan lakien soveltamiseen ja asiakkaiden oikeuksiin liittyen.

Sosiaaliasiavastaavan nimi ja yhteystiedot: Satu Loippo. Takaisinsoittopalvelu puh. 03 629 3210 on auki maanantaista torstaihin klo 08:00 - 12:00. Yhteydenottopyyntö on mahdollista myös tekstiviestinä puhelinumeroon +358 457 397 6397.

Potilasasiavastaavan tehtävänä on tiedottaa potilaan oikeuksista terveydenhuollon eri palveluissa sekä neuvoa potilaita ja terveydenhuollon henkilöä potilaslain soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä, esimerkiksi tiedonsaantia, itsemääräämisoikeutta ja hoidon saatavuutta koskevilla asioilla.

Potilasasiavastaavan nimi ja yhteystiedot: Tiina Ketola-Mäcklin ja Kirsi Vilpa. Takaisinsoittopalvelu puh. 036293204 on auki maanantaista torstaihin klo 08:00 - 12:00. Yhteydenottopyyntö on mahdollista myös tekstiviestinä puhelinumeroon +358 457 396 5639.

Mahdollisissa ongelmatilanteissa asiakkaan tai potilaan on suositeltavaa olla yhteydessä suoraan palveluyksikön lähijohtajaan, jonka kanssa tilannetta voidaan lähteä selvittämään. Jos asia ei selviä keskustelemalla, on asiakkaalla ja potilaalla oikeus tehdä kirjallinen muistutus yksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa, pääsääntöisesti yhden kuukauden kuluessa. Jos tilanne ei tällä selviä, on mahdollista tehdä kantelu Aluehallintovirastolle tai tietyissä tilanteissa Valviralle tai eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Kuntoutuksen tulosaluejohtaja käsittelee kuntoutukseen liittyvät muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset viivytyksettä.

6 Palvelun sisältö

Palveluiden saavutettavuus ja saatavuus

Nuorten ja aikuisten sekä lasten kuntoutuksen palvelupolut on kuvattu. Palvelupolut löytyvät Oma Hämeen sivuilta.

[Lasten \(alle 16-vuotiaiden\) kuntoutuksen palvelupolku](#)

Lasten kuntoutuksen palvelupolulta löydät tietoa ja keinoja kuntoutumisen tueksi arjessa. Polulta löydät lisäksi tietoa kuntoutuksesta ja siihen liittyvistä käytännöistä Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Nuorten kuntoutustarpeet ovat usein erilaisia kuin lasten.

[Nuorten ja aikuisten kuntoutuksen palvelupolku](#)

Nuorten ja aikuisten kuntoutuspolulla kuvataan pääosin perusterveydenhuollon lääkinnällisen kuntoutuksen prosessia.

Hoitotakuun lainsäädäntö 2024 hoitoon pääsyyn fysioterapeutin suoravastaanotolle hoidontarpeen arvioinnin jälkeen.

Kansalliset suosituksia:

Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022–2026

Käypä hoito –suositukset

Sosiaali- ja terveyspalvelujen suosituksia ja ohjeita (STM)

Valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen ohjaamisen perusteet 2022 (STM)

Kuntoutuksen uudistamisen toimintasuunnitelma vuosille 2020-2022 (STM)

Valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet 2023 (STM)

Kuntoutuksen toiminnallisia saatavuuteen liittyviä tavoitteita seurataan kuukausittain.

Asiakkaiden ja potilaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Asiakkaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä vahvistetaan kuulluksi tulemisen ja kohtaamisen avulla sekä tarjoamalla asiakkaalle ajantasainen ja helposti saavutettavissa oleva tieto sote- ja hytepalveluista.

Terapia- tai kuntoutussuunnitelmiin kirjataan asiakkaan terapiaa koskeva kuntoutusarviot ja suunnitelma kuntoutuksen järjestämiseen sekä seurantaan. Tarvittaessa kuntoutussuunnitelma laaditaan moniammatillisesti yhdessä asiakkaan ja hänen läheisensä kanssa. Terapeuttista suunnitelmaa seurataan ja päivitetään asiakkaan tarpeiden mukaisesti.

Etä- ja digipalvelut

Kuntoutuksen fysioterapian chat ja tunnisteinen videovastaanotto. Etävastaanotto sisältää kuntoutuksen ammattilaisen antamaa ohjausta, neuvontaa, arviointia, kuntoutuksen edistymisen seurantaa. Asiakasta ohjeistetaan etävastaanottojen palveluiden käytössä.

Kuntoutuksen etäryhmät

- Etäolkapäoryhmä. Ryhmään ohjataan asiakkaita fysioterapian vastaanoton kautta. Ryhmä kokoontuu 5 kertaa.
- Koululaisten ergonomiohjaus etätoteutuksena aloittaa syksyllä 2024.
- Opiskelijoiden hyvinvointiohjaus
- Selkärhmä etätoteutuksena

Digipalveluista käytössä on OmaOlo.

OmaOlossa on Hyvinvointi ja terveystarkastus, jonka asiakkaat voivat täyttää ja ohjautua sitten esimerkiksi fysioterapeutin vastaanotolle.

Lääkinnälliset laitteet

Osaamisen varmistamisesta vastaa lähijohtaja yhdessä yksikön laitevastaavan kanssa. Lääkinnällisiin laitteisiin liittyvistä vaaratapahtumista tehdään HaiPro -ilmoitus. Lisäksi vakavista vaaratilanteista laitteisiin liittyen tehdään ilmoitus Fimeaan ja asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyvistä lisäksi Valviraan.

Kaikki lääkinälliset laitteet on viety laitehallintaan (Effector) ja niistä vastaa tekniikka.

Lääkinällisistä laitteista vastaavat Kauro Mulari ja Kati Rinne

Moniammatillinen yhteistyö ja hoitoketjut

Asiakas/potilas voi tarvita useita palveluja. Jotta palvelukokonaisuudesta muodostuisi asiakkaan/ potilaan kannalta toimiva ja hänen tarpeitaan vastaava, vaaditaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä, jossa erityisen tärkeää on tiedonkulku.

Kuntoutus on aktiivisesti ollut mukana rakentamassa monialaisia palveluita tarvitsevien palvelupolkuja. Huomioimme myös erityisen tuen palveluita tarvitsevat asiakkaat toiminnassamme.

Teemme yhteistyötä yksityisten palveluntuottajien, Kelan, vakuutusyhtiöiden, muiden hyvinvointialueiden, kolmannen sektorin toimijoiden, liikuntapalveluiden, päiväkotien ja oppilaitosten kanssa

Alihankintana ostettujen palvelujen laadun ja asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistaminen

Palveluiden sisältö, laatu ja asiakasturvallisuus varmistetaan kilpailutusvaiheessa tai suoraan hankintana hankituissa palveluissa sopimusta tehdessä. Palveluiden laatua ja asiakasturvallisuutta seurataan asiakaspalautteiden avulla.

7 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne		
Yksikön suunniteltu henkilöstön määrä ja rakenne:		
Nimike tai koulutus		Lukumäärä
Apuvälinekeskus <ul style="list-style-type: none"> - palvelualuepäällikkö 1 - apuvälineasiantuntija 4 - (kuntoutussuunnittelija) 1, lakkaa vuoden 2024 aikana - puheterapeutti ½ - fysioterapeutti 4 - kuntohoitaja 2 - huoltomestari 1 - apuvälinemekaanikko 2 - apuvälinehuoltaja 3 - apuvälinelogistikko 1 		19,5
Aikuisten kuntoutuspalvelut <ul style="list-style-type: none"> - ylilääkäri 1 - palvelualuepäällikkö 1 - lähijohtaja 2 - fysioterapeutti 58 - toimintaterapeutti 5 - jalkaterapeutti 3 - liikuntasuunnittelija 1 - sihteeri 3 		74
Lasten ja nuorten kuntoutuspalvelut <ul style="list-style-type: none"> - palvelualueylilääkäri ½ - lähijohtaja 1 - puheterapeutti 15 - toimintaterapeutti 6 		22,5
Kehitysvammapoliklinikka <ul style="list-style-type: none"> - palvelualueylilääkäri ½ - psykologi 1 - sairaanhoitaja 1 - toimintaterapeutti ½ - fysioterapeutti ½ - puheterapeutti ½ 		4
Kuulonkuntoutus <ul style="list-style-type: none"> - audiologi 1 - palvelualuepäällikkö ½ - audionomit 8 - kuntoutusohjaaja 2 		11,5
Kuntoutusohjaus <ul style="list-style-type: none"> - palvelualuepäällikkö ½ - kuntoutusohjaajat 7 <li style="padding-left: 20px;">hengityselinsairaiden kuntoutusohjaus <li style="padding-left: 20px;">syöpäsairaiden kuntoutusohjaus <li style="padding-left: 20px;">näkövammaisten kuntoutusohjaus 		7,5

neurologisten asiakkaiden kuntoutusohjaus selkäydinvammaisten kuntoutusohjaus kipuasiakkaiden kuntoutusohjaus lasten kuntoutusohjaus	
Terveyssozialityö - palvelualuepäällikkö 1 - johtava sosiaalityöntekijä 1 - sosiaalityöntekijä 16 - sosiaaliohjaaja 4	22
Fysiatr ia HML ja RMK - kuntoutuksen ja fysiatrian ylilääkäri 1 - erikoislääkäri 1 - fysiatriaan erikoistuva lääkäri 1 - lähijohtaja 1 - apulaisosastonhoitaja 1 - fysioterapeutti 23 - toimintaterapeutti 6 - sairaalahuoltaja 1	59
Kipupoliklinikka - osaston ylilääkäri 1 - sairaanhoitaja 2	3

Henkilöstöresurssia suunnitellessa otetaan huomioon yksikön palvelurakenne, palveluiden saatavuus sekä työn organisointiin liittyvät tekijät

Rekrytointi

Henkilöstö löytää Kanta-Hämeen hyvinvointialueen rekrytointiohjeet [Rekrytoinnin käsikirjasta](#).

Lähijohtaja tarkistaa henkilön ammattipätevyyden Valviran ylläpitämästä keskusrekisteristä (JulkiTerhikki ja JulkiSuosikki). Lähijohtaja vastaa myös henkilön muun soveltuvuuden varmistamisesta.

Alaikäisten, iäkkäiden ja vammaisten kanssa työskenteleviltä henkilöiltä tarkastetaan rekrytoinnin yhteydessä rikosrekisteriote lainsäädännön edellyttämällä tavalla (laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002, laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta 741/2023).

Perehdytys, osaamisen kehittäminen ja oppilaitosyhteistyö

Perehdytys

Henkilöstö ja opiskelijat perehdytetään palveluittain perehdytyksestä vastaavan toimesta. Perehdytysuunnitelma.

Onnistumiskeskustelut

Lähijohtaja käy onnistumiskeskustelut henkilöstönsä kanssa hyvinvointialueen ohjeistuksen mukaisesti

Täydennyskoulutukset

Henkilöstön koulutus suunnitellaan vuosittain ja koulutuksiin tasapuolinen ja tarkoituksenmukainen osallistuminen tapahtuu lähijohtajien ja kuntoutuspäällikön koordinoimana.

Täydennyskoulutusta järjestetään hyvinvointialueen yhteisen koulutussuunnitelman mukaisesti joko sisäisenä omana koulutuksena tai ulkoisina koulutuksina.

Turvallisuuskoulutukset

Jokainen työntekijä suorittaa vuosittain Oppiportin Tietoturva sosiaali- ja terveydenhuollossa verkkokoulutuksen. Lähijohtajat ja muut johtotehtävissä työskentelevät suorittavat johdon ja esihenkilöiden tietoturvakoulutuksen ja tietoturvariskien hallinta terveydenhuollon organisaatioissa -kurssit.

Turvallisuuskoulutuksiin osallistumisia seurataan henkilöstön onnistumiskeskustelujen yhteydessä.

Asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelman suosituksia noudatetaan ja koulutuksiin osallistumiset edellytetään.

Opiskelijoiden ohjaus harjoittelussa ja työsuhteessa

Opiskelijoiden ohjaukset ovat palveluittain aina jonkun ohjaukseen perehtyneen ammattilaisen vastuulla.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

Työntekijöiden turvallisuuden ja terveellisuuden edistämiseksi sekä työkyvyn ylläpitämiseksi on Oma Hämeessä laadittu työsuojelun toimintaohjelma, joka kattaa työpaikan työolojen kehittämistarpeet ja työympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutukset. Työsuojelun toimintaohjelmassa määritellään työsuojelun päämäärä ja tavoitteet, vastuut ja toimivalta. Työolojen seuranta ja kehittäminen ovat suunniteltua toimintaa, jolla ennakolta torjutaan ja ehkäistään tapaturmien, terveyshaittojen ja vaaratilanteiden ilmenemistä sekä pyritään ylläpitämään hyvää työilmapiiriä ja työssä jaksamista. Toimintaohjelma tukee työyksikkökohtaisten toimintasuunnitelmien laatimista ja päivittämistä.

Oma Hämeen työhyvinvointiohjelmassa määritellään keinot ja prosessit, joilla edistetään työntekijän innostusta työhönsä ja työkykyä. Työhyvinvointiohjelma pitää sisällään mm. työhyvinvointia ja työkykyä tukevan ohjeistuksen, päihdeohjelman sekä työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyvän ohjeistuksen. Työntekijöiden työhyvinvointia seurataan mm. työhyvinvointikyselyillä ja erilaisilla HR-mittareilla, kuten sairauspoissaoloseurannalla.

Lähijohtajat laativat yhdessä henkilöstön kanssa työturvallisuuslain edellyttämän työn vaarojen kartoituksen ja riskinarvioinnin. Riskinarviointi tehdään toimipistekohtaisesti WPro-järjestelmässä kolmen vuoden välein ja päivitetään vuosittain. Riskinarviointi toimii yksikkökohtaisen työsuojelun toimintasuunnitelman pohjana.

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen työterveyshuollosta vastaa Terveystalo. Ennaltaehkäiseviin työterveyshuoltopalveluihin kuuluvat työpaikkaselvitykset, jotka toteutetaan työpaikan, työsuojelun ja työterveyshuollon yhteistyönä. Muita työterveyshuollon lakisäätteisiä tehtäviä ovat neuvonta ja ohjaus, terveystarkastukset, työkykyä ylläpitävään toimintaan osallistuminen sekä osatyökykyisten työntekijöiden terveydentilan seuranta. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma sisältää työterveyshuollon yleiset tavoitteet, sen laajuuden sekä työpaikan olosuhteisiin perustuvat tarpeet sekä niistä johtuvat toimenpiteet.

Tartuntatautilain 48§:n mukaista rokotussuojaa edellytetään tartuntatautien vakaville seurauksille alttiiden asiakkaiden ja potilaiden parissa työskenteleviltä.

8 Toimitilat

Toimitilat ja tilojen käytön periaatteet

Kuntoutuksen tulosalueen perusterveydenhuollon toimitiloja on Janakkalan seudulla, Riihimäen seudulla, Parolassa, Forssan seudulla ja Hämeenlinnan seudulla. Erityistason toimitilat ovat Hämeenlinnassa ja Riihimäellä.

Tulosalueen tilat koostuvat vastaanottotiloista, ryhmätyötiloista, kokoustiloista ja toimistotiloista. Jokaisen palvelualueen tilat on suunniteltu kuntoutuspalvelujen toimintaa vastaaviksi.

Forssassa, Riihimäen Kontiontiellä ja Kanta-Hämeen keskussairaalassa on käytössä allastilat.

Tilat ovat esteettömiä.

Tilojen terveellisyys ja turvallisuus huomioidaan työn arjessa ja työpaikkatarkastuksissa.

Teknologiset ratkaisut

Kulunvalvontalaitteet ovat, samoin murto- ja palosuojaus. Vartijahälytysjärjestelmä.

Siivous ja puhtaanapito

Yksikössä on siivous- ja puhtaanapitosuunnitelma. Suunnitelmassa on määriteltynä eri tilojen siivoustaajuudet sekä määräaikaistöiden suorittamisen aikavälit. Kanta-Hämeen hyvinvointialueella epidemiatilanteiden siivouksesta konsultoidaan infektioidentorjuntayksikköä. [Oma Hämeen intranetissä](#) on henkilöstön saatavilla ohjeet mm. vatsatautiepideemiaan.

Pyykki- ja vaatehuolto ulkoisen toimijan toimesta.

Henkilöstö perehdytetään työsuhteen alkaessa puhtaanapidon ja pyykkihuollon järjestämiseen.

Jätehuolto

Jätehuollon ja tietosuojajätteen osalta noudatamme ajantasaisen lainsäädännön ohjeistusta.

9 Asiakas- ja potilastietojen käsittely, kirjaaminen ja tietosuoja

Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja kirjaaminen

Asiakkaiden ja potilaiden tietoja käsittelevillä työntekijöillä ja opiskelijoilla on vaitiolovelvollisuus, ja tietojärjestelmien käyttöoikeuksien saaminen edellyttää kirjallista tietoturva- ja tietosuojasitoutumusta. Salassapito- ja vaitiolovelvollisuus jatkuu palvelussuhteen päättymisen jälkeenkin.

Henkilöstön perehdytyksen yhteydessä käydään läpi henkilötietojen käsittelyyn ja kirjaamiseen liittyvät ohjeistukset. Työntekijä noudattaa tietosuojaan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyviä ohjeita ja säännöksiä. Jokainen työntekijä saa henkilökohtaiset tunnukset potilastietojärjestelmiin.

Asiakkaan suostumus ja tietojen käyttötarkoitus määrittävät eri toimijoiden oikeuksia käyttää eri rekistereissä olevia potilastietoja.

Tietoturva ja tietosuoja

Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietosuojavastaava on Jaana Riikonen, tietosuojavastaava(at)omahame.fi.

Hyvinvointialueen tietoturvan ja tietosuojan periaatteet, käytännöt ja vastuut määritellään Kanta-Hämeen hyvinvointialueen tietoturva- ja tietosuojapolitiikan asiakirjassa.

Etätyötehtävät ovat sen luonteisia, että tietoturva tai -suoja ei vaarannu. Kaikkien etätyötätekevien kanssa tehdään etätyösopimus.

Tietoturvaloukkauksella tarkoitetaan tapahtumaa tai tekoa, jonka seurauksena henkilötietoja tuhoutuu, häviää, muuttuu tai niitä luovutetaan luvattomasti tai henkilötietoihin pääsee käsiksi taho, jolla ei ole henkilötietoihin oikeutta. Kaikista henkilötietojen tietoturvaloukkauksista tehdään välittömästi HaiPro-ilmoitus.

Hyvinvointialueen henkilöstö suorittaa vuosittain tietosuoja- ja tietoturvakoulutuksen sekä -kokeen. Lähijohtajat vastaavat hyväksytyin kokeen suorittamisesta.

10 Yhteenveto kehittämissuunnitelmasta

Yksikön kehittämistavoitteet ja suunnitellut toimenpiteet asiakas- ja potilasturvallisuuteen, palvelun laatuun, omavalvontaan tai riskienhallintaan liittyen

Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina, jos toiminnassa tai ohjeistuksissa tapahtuu olennaisia muutoksia tai jos vastuhenkilöitä vaihtuu. Omavalvontasuunnitelma tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Palvelualueiden omavalvonnassa havaitut laatu poikkeamat ja epäkohdat ohjaavat kuntoutustoiminnan kehittämistä. Omassa toiminnassa tapahtuvista muutoksista vastaa johtoryhmä ja omalta palvelualueeltaan palvelualuepäälliköt.

Kannustus riskeistä ilmoittamiseen
Yhteistyön kehittäminen muiden terveydenhuollon ammattilaisten kanssa

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa palveluyksikön vastaava johtaja.

Paikka ja päiväys:

Allekirjoitus

Virpi Kröger, kuntoutuksen tulosaluejohtaja